

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

Statistická ročenka vždy byla a i přes překotný technologický posun zůstává stálíci oficiální české statistiky. Od roku 1993 jde již o 30. svazek této edice, přinášející podstatné informace ze všech důležitých sfér života společnosti. Její historické kořeny jsou však samozřejmě mnohem hlubší a navazují na práci mnoha generací statistiků před námi.

Postupující inovace se dotýkají i ročenky samotné. Počínaje letošním vydáním se tak budete setkávat s jejím tištěným vydáním v novém, větším formátu a najdete v ní nové grafické prvky a více barevnosti. Věříme, že tuto změnu shledáte atraktivní a jistě také oceníte skutečnost, že se nám podařilo nejen snížit náklady na přípravu ročenky, ale že je i šetrnější k životnímu prostředí.

Letošní vydání ročenky přináší komplexní pohled na rok 2021, který byl, podobně jako rok předchozí, ovlivněn pandemií onemocnění covid-19. Rok 2021 byl také ovlivněn významnou a výjimečnou statistickou událostí, kterou bylo sčítání lidu, domů a bytů, které u nás v moderní podobě probíhá v pravidelných cyklech již od roku 1869.

Jaký byl rok 2021? Na jeho počátku měla Česká republika 10,494 milionu obyvatel a během roku se jejich počet zvýšil o 21,9 tisíce na 10,517 milionu. O veškerý nárůst se přitom zasloužilo kladné saldo zahraničního stěhování ve výši 50,0 tisíc osob, zatímco bilance přirozené měny byla záporná. Počet živě narozených dětí byl v roce 2021 o 28,1 tisíce nižší, než kolik zemřelo osob, což představovalo vůbec nejhlubší přirozený úbytek populace v historii novodobé české státnosti od konce první světové války. Z ekonomického pohledu pokračoval v roce 2021 proces zotavování hospodářství po pandemickém propadu a hrubý domácí produkt vzrostl o 3,5 %. Po odeznění restrikcí v oblasti obchodu a služeb se však projeví problémy s nedostatkem součástí, které zejména ve druhé polovině roku brzdily průmysl, především pak výrobu motorových vozidel. Ostatním odvětvím průmyslu se ale většinou dařilo a příznivě se vyvíjela i většina služeb. Ve druhém pololetí zintenzivnil v celé ekonomice cenový růst. Spotřebitelské ceny se v roce 2021 zvýšily o 3,8 %, což bylo nejvíce od roku 2008. Ke zrychlování růstu cen v průběhu roku nejvíce přispívaly ceny dopravy a dále bydlení a energie, především náklady vlastnického bydlení. Zejména ke konci roku posiloval i růst cen potravin.

Jak již bylo uvedeno výše, datová základna Českého statistického úřadu byla v roce 2021 obohacena o výsledky sčítání lidu, což se projevilo i v obsahu ročenky. Naleznete v ní srovnání vývoje obyvatelstva podle pohlaví, základních věkových skupin, průměrného věku obyvatel, jejich rodinného stavu či nejvyššího dosaženého vzdělání. Kromě novinek vycházejících ze sčítání přibyly v ročence například údaje o vzdělávání zaměstnanců, tabulky týkající se inovujících podniků či poměrně rozsáhlé informace z oblasti zdravotnictví. Nemohou chybět také výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR z podzimu 2021, které náš úřad zpracovával.

Na samý závěr bych rád poděkoval zaměstnancům Českého statistického úřadu, spolupracujícím partnerským organizacím a našim respondentům, bez jejichž práce a nasazení by ročenka nemohla spatřit světlo světa. Vám čtenářům pak přeji především radost z kvalitních a důvěryhodných dat, která využíváte při své práci a odpovědném rozhodování.

Marek Rojíček
předseda Českého statistického úřadu